

ประวัติไทยพวนบ้านทุ่งไธ้ง

ไทยพวนบ้านทุ่งไธ้งตามคำบอกเล่าของผู้เฒ่าผู้แก่และจากการค้นคว้าในหนังสือประวัติศาสตร์พบว่า อพยพมาจากเมืองพวน แขวงเมืองเชียงขวาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประมาณ พ.ศ. 2360-2380 ไทยพวนบ้านทุ่งไธ้งหรือชื่อเดิมเรียกว่า บ้านทุ่งไธ้ง “คำว่าทุ่ง” หมายถึง ที่ที่รองรับการตีเหล็ก คำว่า “ไธ้ง” เป็นภาษาไทยพวน หมายถึง สถานที่ที่เป็นแอ่งลึกลงไป คนพวนว่า “มันไธ้งลงไป” สมัยก่อนนั้นคนพวนบ้านทุ่งไธ้งจะมีเตาตีเหล็กกันแทบทุกหลังคาเรือน เขาจึงเรียกว่า “บ้านทุ่งไธ้ง” ส่วนคำว่า “ทุ่งไธ้ง คงจะเป็นคำเพี้ยนจากคำว่า “ทุ่งไธ้ง”

อาชีพหลัก

คือการทำผ้าหม้อห้อมแท้ เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นของบรรพบุรุษ ที่สืบทอดมาหลายชั่วอายุคน และเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดแพร่ จนได้รับการคัดเลือกเป็นหมู่บ้านท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรม (OTOP Village Champion Handicrafts Tourism)

ผลิตภัณฑ์โดดเด่น

ผ้าหม้อห้อม

หม้อห้อม เป็นคำพื้นเมือง จากคำ 2 คำ คือ “หม้อ” และ “ห้อม” หม้อเป็นภาชนะอย่างหนึ่ง



ที่ใช้ในการบรรจุน้ำ หรือของเหลวมีทั้งเล็ก และใหญ่ ส่วนหม้อมันเป็นพืชล้มลุกชนิดหนึ่งที่ใช้ลำต้นและใบมาหมักในน้ำตามกรรมวิธีที่สืบทอดกันมา



แต่โบราณจะให้เป็นผู้สาวไปย้อมให้เป็นสีกรมท่าโดยนำผ้าขาวไปย้อมให้เป็นสีกรมท่าที่เรียกว่า “ผ้าหม้อห้อม”

ผ้าหม้อห้อมเป็นผลิตภัณฑ์ของหมู่บ้านทุ่งไธ้งที่มีความโดดเด่นเนื่องจากเป็นเอกลักษณ์ของชาวทุ่งไธ้ง และชาวแพร่มาช้านานตลอดจนเป็นชุดแต่งกายประจำถิ่นของชาวแพร่และชาวบ้านทุ่งไธ้งที่สวมใส่ในชีวิตประจำวัน และงานประเพณีต่างๆ จึงถือเป็นเอกลักษณ์ของชาวแพร่ ดังคำขวัญของจังหวัดแพร่ ที่กล่าวไว้ว่า

“หม้อห้อมไม่ลืกลิ่นรักพระลอ
ซ่อนศรีเมือง
ลือเลื่องแพะเมืองผี
คนแพร่นี้ใจงาม”



ผลิตภัณฑ์ OTOP 3-5 ดาว ปี 2549

ระดับ 5 ดาว

- หม้อห้อมขาวเหนียว หมู่ที่ 4
- ศูนย์ผลิตภัณฑ์หม้อห้อมประยุกต์ หมู่ที่ 5

ระดับ 4 ดาว

- กลุ่มผู้ผลิตผ้าหม้อห้อมบ้านทุ่งไธ้ง หมู่ที่ 5
- กรณ์หม้อห้อม หมู่ที่ 2



- เสื้อกางเกงผ้าหม้อห้อม หมู่ที่ 2
- ร้านลัดดาหม้อห้อม หมู่ที่ 5
- ปิยะนุชหม้อห้อม หมู่ที่ 5
- BLUE LANNA หมู่ที่ 1
- เสื้อเชิ้ตหม้อห้อมบาติก หมู่ที่ 2

ระดับ 3 ดาว

- ย่อนน้อมหม้อห้อมเมืองแพร่ หมู่ที่ 5
- ประดิษฐ์หม้อห้อม หมู่ที่ 2
- ต้อยบุติก หมู่ที่ 2
- วิสาทกิจชุมชนหม้อห้อมทุ่งเจริญ ย้อมสีธรรมชาติ หมู่ที่ 5
- ผ้าปูโต๊ะหม้อห้อมบาติก หมู่ที่ 6
- สหกรณ์หม้อห้อมทุ่งไธ้งแพร่จำกัด หมู่ที่ 7



การจัดการด้านการท่องเที่ยว

บ้านทุ่งไธ้งมีศูนย์บริการนักท่องเที่ยวสำหรับบริการให้ข้อมูลและเอกสารแก่นักท่องเที่ยวพร้อมทั้งยังเป็นแหล่งจำหน่ายสินค้า OTOP ภายในหมู่บ้านอีกด้วย และเป็นหมู่บ้านเชิงนวัตกรรมที่นักท่องเที่ยวสามารถชมกระบวนการผลิตผ้าหม้อห้อมได้ทุกขั้นตอน และสามารถเลือกซื้อได้โดยตรงจากชาวบ้าน

นักท่องเที่ยวสามารถพักแรมที่หมู่บ้านได้เพราะมี Home Stay ไว้สำหรับรองรับนักท่องเที่ยวอีกด้วย

